

PROGRAMA GALEGO MUNICIPIOS SAUDABLES E SOSTIBLES 2000-2006

XXIX CURSO DE SAÚDE AMBIENTAL

Cambados (Pontevedra), 23-26 outubro 2006

Recoñecementos e acreditacións

Auspiciado pola

Recoñecido con 2 créditos de libre configuración pola

UNIVERSIDADE
DE VIGO

Recoñecido como Curso de
Relevancia Administrativa

Asociación Española de Ciencias Administrativas
Instituto Internacional de Ciencias Administrativas Sección Española

Patrocinador oficial

Colaboran na organización

Deputación Provincial
de Pontevedra

FUNDACIÓN
COMARCAL OS SALNÉS

SALNÉS
MANCOMUNIDADE

PARADORES
PARADOR DE CAMBADOS

Concellos participantes

CONCELLO DE
CAMBADOS

CONCELLO DE
A ILLA DE AROUSA

CONCELLO DE
MEAÑO

CONCELLO DE
MÍEIS

CONCELLO DE
O GROVE

CONCELLO DE
RIBADUMIA

CONCELLO DE
SANXENXO

CONCELLO DE
VILAGARCÍA DE
AROUZA

CONCELLO DE
VILANOVA DE
AROUZA

Director

Prof. Dr. Francisco Peña

PRESENTACIÓN

Cada día ten maior importancia o coñecemento do medio ambiente dunha comunidade, xa que é un condicionante do seu benestar social, sanitario e económico (o medio ambiente como xerador de actividades capaces de producir emprego, renda, saúde e benestar á poboación).

A industrialización e a urbanización modificaron o medio dando orixe a problemas ambientais de primeira orde (o efecto invernadoiro e cambio climático, a destrucción da capa de ozono estratosférica, o transporte de contaminantes, a desertización, etc.) que é preciso corrixir, así como evitar que as actividades futuras orixinen máis deterioracións no noso contorno a través dunha política preventiva que permita un desenvolvemento sostido e equilibrado e teña como obxectivos a protección da saúde do home e a conservación de todos os recursos que condicionan e sustentan a vida. Para acadar os obxectivos do VI Programa Comunitario de Acción en materia de medio ambiente para 2001-2010, ademais da consideración das disposicións lexislativas vixentes e de aspectos tecnolóxicos inclúense actuacións tales como o aumento de diálogo coa empresa, fomento de acordos voluntarios, participación da opinión pública, acceso á información ambiental, etc. A empresa ten unha especial responsabilidade diante do medio ambiente ao ser consumidora de recursos, ademais de fonte de emisións e residuos; pero tamén é orixe de coñecementos científicos e tecnolóxicos, así como de positivos impactos socioeconómicos; o cal levou a moitas empresas a integrar a política ambiental nas estratexias corporativas adoptando criterios de protección da contorna na planificación de actividades e toma de decisións, o que implica tamén ás asociacións empresariais, xa que a protección do medio ambiente na empresa constitúe unha responsabilidade corporativa.

A Oficina Rexional para Europa da OMS, baseándose nas iniciativas de Cidades Saudables, e tendo en conta as experiencias dos plans de sanidade ambiental locais e os programas da Axenda 21 existentes nalgúns países europeos, decidiu apoiar ás entidades locais e rexionais para acadar os obxectivos do desenvolvemento sostible; sendo esta unha oportunidade máis, de concienciar os concellos galegos da importancia de asumir esta filosofía na súa xestión, a través da posta en marcha do **Programa Galego Municipios Saudables e Sostibles 2000-2006**, que leva consigo:

- **Un primeiro nivel de actuación:** de formación e reciclaxe de técnicos en medio ambiente e saúde, e de todos os axentes sociais implicados na tarefa de protexer e conservar o medio ambiente, a través da realización do XXIX Curso de Saúde Ambiental en Cambados, co obxectivo de contribuír a mellorar a xestión e as condicións de vida dos cidadáns da Comarca do Salnés.
- **Un segundo nivel de actuación:** de participación cidadá, a través da realización dunha conferencia-coloquio e unha exposición sobre o medio ambiente natural galego, co obxectivo de propiciar a participación activa de toda a ciudadanía da Comarca do Salnés.
- **Unha recomendación:** que os concellos da Comarca do Salnés impulsen o desenvolvemento da Axenda 21 Local, cuia implantación iniciou no ano 2000 a Mancomunidade do Salnés, sendo ésta unha das primeiras experiencias realizadas en Galicia.

Co fin de abordar e debater algúns dos problemas ambientais prioritarios que ten a Comarca do Salnés, organízase este curso que, está deseñado de acordo cos principios da Carta Europea sobre Medio Ambiente e Saúde, e a Carta de Aalborg cara á sostibilidade, e dirixido a todos aqueles que traballan ou están interesados no medio ambiente. Finalmente, destacar a necesidade de unir esforzos por parte de responsables políticos, empresarios, científicos, educadores, profesionais, comunicadores, ecoloxistas, así como a participación activa dos cidadáns, en prol de conseguir un medio ambiente saudable para todos os galegos, mellor legado para xeracións vindeiras.

Prof. Dr. Francisco José Peña Castiñeira ()*

RESPONSABLE PROGRAMA GALEGO MUNICIPIOS SAUDABLES E SOSTIBLES 2000-2006.

(*) Fundador no ano 2000 desta iniciativa itinerante por toda a xeografía galega. Pionero e impulsor da saúde ambiental en Galicia, debido á súa dilatada traxectoria académica e profesional, tras 27 anos de actividade e labor desenvolvido, ten acreditado un recoñecido prestixio e é ben coñecido en medios nacionais e internacionais como un avanzado ambientalista, pola súa contribución ós sectores medio ambiente e saúde na triple vertente docente, investigadora e educativa, que se traduci, entre outros, no recoñecemento da OMS pola súa valiosa contribución ao proxecto europeo "Healthy Cities", na obtención de oito premios de investigación científica e oito distincións e recoñecimentos, e na publicación de 42 libros (14 como autor e 28 como director/coordinador), 155 publicacións científicas e 69 artigos de divulgación relacionados coa problemática hixiénico-ambiental. Doutor en Farmacia pola Universidade de Santiago de Compostela, especialista universitario en Toxicoloxía pola Universidad Complutense de Madrid, diplomado en Sanidade pola Escuela Nacional de Sanidad, académico correspondente da Real Academia de Medicina e Cirurxia de Galicia do Instituto de España, socio numerario da Sociedad Española de Sanidad Ambiental, ex-profesor de Hixiene e Sanidade Ambiental da Universidade de Santiago de Compostela, ex-director do Centro de Extensión Universitaria e Divulgación Ambiental de Galicia (CEIDA) con sé no Castelo de Santa Cruz de Oleiros. En calidade de experto en sanidade ambiental foi vocal do Consello Galego de Medio Ambiente da Xunta de Galicia e membro do Comité Científico do I Congreso Mundial de Saúde e Medio Ambiente Urbano. Formou parte do Acordo da V Sesión da Comisión Mixta de Cooperación Técnico-Científica entre Italia e España no apartado Protección Ambiental, tendo realizado diversas estadías de investigación no Laboratorio de Igienia Ambiental del Istituto Superiore di Sanità (Roma). Levou a cabo a organización e dirección técnica-científica de máis de 150 planes, proxectos, programas e actividades de formación, investigación e educación ambiental en Galicia. Elaborou un Plan de formación, investigación e educación ambiental para a Secretaría Xeral para a Protección Civil e o Medio Ambiente da Xunta de Galicia. Puxo en marcha un Plan de formación ambiental na Escola Galega de Administración Pública. Dirixiu un Plan de actividades sobre medio ambiente da Fundación Semana Verde de Galicia no Recinto Feira Internacional de Galicia. Director do Programa de Formación Ambiental das Patrullas Verdes do Concello de Caldas de Reis (Pontevedra). Profesor de "Medio Ambiente e Saúde" de CEPADE-Universidad Politécnica de Madrid.

PROGRAMA

LUNS, 23 OUTUBRO 2006

16,00 h.: ACREDITACIÓN E ENTREGA DA DOCUMENTACIÓN.

16,30 h.: ACTO INAUGURAL, a cargo de representantes de organismos colaboradores e de Caixa Galicia.

16,45 h.: CONFERENCIA INAUGURAL: "Radiografía ambiental de Galicia".

PROF. DR. D. FRANCISCO JOSÉ PEÑA CASTIÑEIRA

18,00 h.: MESA REDONDA I: "A empresa ante o reto ambiental do século XXI: a súa contribución ao desenvolvimento sostenible de Galicia".

RELATORES:

- "A certificación medioambiental: un compromiso necesario na sociedade actual".

Dª. MARÍA VICTORIA MARTÍNEZ PASSARO

Xerente Zona Noroeste Centro de Certificación de APPLUS+.

- "A realidade dos sistemas de xestión medioambiental en Galicia: a experiencia de AENOR".

D. JOSÉ ENRIQUE RODRÍGUEZ COELLO

Auditor Xefe de Sistemas de Xestión Medioambiental de AENOR en Galicia.

- "Contribución da D.O. Rías Baixas ao desenvolvimento sostenible".

Dª. MARISOL BUENO BERRO-AATEGORTUA

Presidenta do Consello Regulador D.O. Rías Baixas.

- "A Ruta do Viño das Rías Baixas no Salnés: implantación do sistema de calidade".

D. MANUEL SOLIÑO BERMÚDEZ

Xerente da Fundación Comarcal do Salnés.

- "O termalismo como fonte de saúde, turismo e natureza na sociedade do ocio".

DR. D. ENRIQUE PIEDRAS GARCÍA

Director médico do Balneario Gran Hotel Hesperia La Toja e do Balneario Hesperia Isla de la Toja.

- "O compromiso medioambiental de Paradores co turismo sostenible".

D. JOSÉ LORENZO BENDAÑA

Director do Parador de Cambados.

MARTES, 24 OUTUBRO 2006

10,00-14,00 h.: VISITAS PRÁCTICAS:

- Instituto Tecnolóxico para o Control do Medio Mariño de Galicia da Consellería de Pesca e Asuntos Marítimos da Xunta de Galicia (Vilaxoán-Vilagarcía de Arousa).
- Bodegas Martín Códax (Vilarinho-Cambados).

16,30 h.: TEMA 1: "Importancia dos sistemas de abastecemento hidrálico e de saneamento en relación coa saúde pública: vixilancia e control sanitario das augas de consumo humano e depuración das augas residuais urbanas".

PROF. DR. D. FRANCISCO JOSÉ PEÑA CASTIÑEIRA

17,30 h.: MESA REDONDA II: "A calidade das augas en Galicia: elemento crítico para o desenvolvemento".

RELATORES:

- "Plan de saneamiento de Galicia 2000-2015: a súa aplicación na Comarca do Salnés".

PROF. D. FRANCISCO ALONSO FERNÁNDEZ

Ilmo. Sr. Subdirector Xeral de Programación e Proxectos de Augas de Galicia da Consellería de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible da Xunta de Galicia. Profesor da Universidade de Vigo.

- "Xestión do ciclo integral da auga: situación actual e perspectivas de futuro do abastecemento hidrálico do Salnés".

D. HENRY LAÍÑO LÓPEZ

Xerente de Aquagest Galicia Zona Sur.

Dª. PAULA PIÑEIRO FERNÁNDEZ

Xefe de Producción Zona Suroeste de Aquagest.

- "Xestión das EDARs do Salnés: situación actual e perspectivas de futuro".

D. CARLOS AYMERICH RICO

Xefe de Explotación de Instalacións de Espina & Delfín.

- "Eficacia das plantas depuradoras compactas e prefabricadas na depuración de augas residuais domésticas para pequenos núcleos de poboación".

D. RAMÓN JAVIER SÁNCHEZ CONDE

Departamento de Desarrollo de SMA-Soluciones Medioambientales y Aguas, S.A.

D. GONZALO ALFONSÍN SOLIÑO

Departamento de Medio Ambiente de Facet Ibérica, S.A.

- "Xestión das zonas habilitadas de baño cara ao turismo sostenible e de calidade: experiencia do Concello de Sanxenxo".

Dª. CARMEN MÉNDEZ PÉREZ

Técnica de Medio Ambiente do Concello de Sanxenxo.

MÉRCORES, 25 OUTUBRO 2006

10,00-14,00 h.: VISITAS PRÁCTICAS:

- ETAP da Mancomunidade do Salnés (Tremoedo-Cambados), xestionada por Aquagest.
- EDAR municipal de Meaño (A Chanca-Meaño), xestionada por Espina & Delfín.
- Ruta dos muíños de Meaño.

16,30 h.: MESA REDONDA III: “As necesidades enerxéticas e a súa axeitada utilización como xeradoras de desenvolvemento sostible”.

RELATORES:

- “As enerxías renovables en Galicia: situación actual e perspectivas de futuro”.

DRA. Dª. ROSA NÚÑEZ PARDO DE VERA

Técnico do Departamento de Enerxías Renovables e Servizos do Instituto Enerxético de Galicia (INEGA).

- “Normativa, perspectivas e aplicacións da enerxía solar como ferramenta de desenvolvemento sostible: modelo de concello sostible”.

D. DANIEL PRIETO RENDA

Director Técnico de Sinertivas – Soltec Ingenieros.

D. RAMÓN MANTILLA ÁLVAREZ

Director de Proxectos de Sinertivas – Soltec Ingenieros.

18,00 h.: MESA REDONDA IV: “A xestión dos residuos en Galicia: situación actual e perspectivas de futuro”.

RELATORES:

- “Xestión integral dos residuos urbanos”.

PROF. DR. D. FRANCISCO JOSÉ PEÑA CASTIÑEIRA

- “Xestión dos residuos industriais”.

D. JUAN MOGIN DEL POZO

Director Técnico do Grupo Toysal.

- “Importancia da sensibilización cidadá na xestión do lixo: experiencias no Salnés”.

D. JESÚS COTELO CASTIÑEIRA

Consultor do Departamento de Medio Ambiente de Applus Norcontrol, S.L.U.

- “A experiencia dos composteiros na Illa de Arousa: a súa contribución á minimización de residuos urbanos”.

Dª. TAMARA DOPICO DIOS

Técnica de Medio Ambiente do Concello de A Illa de Arousa.

XOVES, 26 OUTUBRO 2006

10,00-14,00 h.: VISITAS PRÁCTICAS:

- Balneario Gran Hotel Hesperia La Toja e Balneario Hesperia Isla de La Toja (Illa da Toxa-O Grove).
- Centro de Interpretación da Natureza da Siradella da Consellería de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible da Xunta de Galicia (Monte A Siradella-O Grove).

16,30 h.: TEMA 2: “A xestión ambiental na Administración Local de Galicia”.

PROF. DR. D. FRANCISCO JOSÉ PEÑA CASTIÑEIRA

18,00 h.: MESA REDONDA V: “Posta en común sobre a problemática ambiental da ría de Arousa: posibles solucións”.

MODERADOR: D. JULIÁN MAYOR BALVÍS

Xefe do Departamento de Medio Ambiente e Calidade de Novotec Consultores, S.A..

RELATORES:

- “Xestión integral e sostible do litoral da ría de Arousa”.
D. CARLOS GIL VILLAR

Consejero Técnico da Demarcación de Costas en Galicia da Dirección General de Costas do Ministerio de Medio Ambiente.

- “Importancia da protección e conservación dos espacios naturais protexidos en Galicia”.
D. XOSÉ BENITO REZA RODRÍGUEZ

Ilmo. Sr. Director Xeral de Conservación da Natureza da Consellería de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible da Xunta de Galicia.

- “Programa de control das zonas de producción de recursos mariños en Galicia, co especial referencia á ría de Arousa”.
D. XOSÉ MANOEL ROMARIS PAIS

Director do Instituto Tecnolóxico para o Control do Medio Mariño de Galicia da Consellería de Pesca e Asuntos Marítimos da Xunta de Galicia.

- “Contribución da Deputación Provincial de Pontevedra ao desenvolvemento sostible”.
Dª. FRANCISCA CANAL GÓMEZ

Deputada provincial e responsable da Área de Medio Ambiente da Deputación Provincial de Pontevedra.

- “A implantación da Axenda 21 Local na Comarca do Salnés: un compromiso necesario cara ao desenvolvemento sostible”.
D. CARLOS VIEITES FERNÁNDEZ

Técnico de Medio Ambiente da Mancomunidade do Salnés.

20,00 h.: ACTO DE CLAUSURA E ENTREGA DE DIPLOMAS

ACREDITATIVOS, a cargo dos alcaldes da Comarca do Salnés, representantes de Caixa Galicia, organismos e empresas colaboradoras; e a continuación servirase un cóctel ofrecido polo Parador de Cambados coa colaboración do Consello Regulador D.O. Rías Baixas.

INFORMACIÓN XERAL

OBXECTIVOS

- Integración da dimensión dos aspectos ambientais da saúde na formación e reciclaxe de técnicos en medio ambiente e saúde, coa finalidade de actualizar a súa formación e adecuar as esixencias que demanda a sociedade actual, para que contribúa a mellorar a xestión e as condicións de vida urbana dos cidadáns.
- Establecer un foro de debate e estudo que trate a situación medioambiental da Comarca do Salnés, dos seus problemas e carencias que se consideran más importantes así como das posibles soluciones que se deberán adoptar; ademais de permitir a cooperación e o diálogo entre todos os axentes sociais implicados no tema, fomentando a creación de núcleos de sostibilidade.

DESTINATARIAS/OS

- Técnicas/os, funcionarias/os e responsables políticos da Administración Local, Provincial e Autonómica, que desenvolvan a súa actividade ou estean relacionados coas árees obxecto de estudo.
- Profesorado de ensino secundario, formación profesional e universitaria que desenvolva a súa actividade ou estea relacionado coas árees obxecto de estudo.
- Técnicos superiores en saúde ambiental, en química ambiental, en traballos forestais e de conservación do medio natural, e de xestión e organización dos recursos naturais paisaxísticos, etc.
- Técnicos e xestores de empresas que desenvolvan a súa actividade nos departamentos de calidade, medio ambiente e prevención de riscos laborais.
- Profesionais libres (farmacéuticos, médicos, veterinarios, químicos, biólogos, enxeñeiros, arquitectos, avogados, economistas, xeógrafos, psicológos, sociólogos, licenciados en ciencias do mar, diplomados en relacións laborais, diplomados en enfermería, etc.) que desenvolvan a súa actividade ou estean relacionados/interesados nas árees obxecto de estudo.
- Estudantes universitarios relacionados/interesados nas árees obxecto de estudo.
- Estudantes dos ciclos formativos de grao superior de saúde ambiental, de química ambiental, de traballos forestais e de conservación do medio natural, e de xestión e organización dos recursos naturais paisaxísticos, etc.

METODOLOXÍA

- Exposición por parte do profesorado e relatores do contido teórico do curso co apoio de medios audiovisuais (power point), coa presentación de relatorios técnicos e casos prácticos nos que tamén intervirán activamente o propio alumnado amosando as súas experiencias.
- Realización de visitas prácticas ao medio natural e a instalacións de interese medioambiental e sanitario.
- Mesas redondas (5).
- Exposición sobre: "O medio ambiente natural galego".

NÚMERO DE PRAZAS E DEREITOS DE INSCRICIÓN

- Número de prazas: estará limitado a 50, que se cubrirán por rigorosa orde de inscrpción.
- Cota de inscrpción: 30 €.
- Forma de pagamento: o aboamento efectuarase mediante transferencia bancaria ou entrega en efectivo na oficina de Caixa Galicia, situada na Avenida de Galicia, nº 25 – 36630 Cambados (Pontevedra), nº de conta: 2091 0525 90 3040005422, especificando o nome e apelidos da persoa inscrita.
- Forma de inscrpción: cubrir o boletín de inscrpción, que deberá achegar co xustificante do pagamento, e presentarse / enviarase por fax / correo á Secretaría Técnica do Curso. O prazo de inscrpción abrirase o luns día 2 de outubro, fixándose a data límite de formalizar a inscrpción o venres día 20 de outubro ás 14,00 horas.

DOCUMENTACIÓN

- Entregarase unha carpeta coa publicación do **libro do curso** e material didáctico diverso.

DIPLOMA ACREDITATIVO E CRÉDITOS DE LIBRE CONFIGURACIÓN

- O alumnado que participe con regularidade nas sesións programadas do curso, que consta de 30 horas lectivas, recibirán un diploma acreditativo de asistencia.
- A Universidade de Vigo (UV) concederá 2 créditos de libre configuración ao alumnado matriculado nesa Universidade que asista ao curso.

SÉ, DATAS E HORARIO

- **Sé:** salón de actos do Centro Comarcal do Salnés (Paseo da Calzada, s/n. – 36630 Cambados).
- **Datas:** do 23 ao 26 de outubro de 2006.
- **Horario:** de 16,30 a 21,00 horas (de luns a xoves). O martes, mércores e xoves (de 10,00 a 14,00 horas) terán lugar unhas visitas prácticas (opcionais).

SECRETARÍA TÉCNICA XXIX CURSO DE SAÚDE AMBIENTAL

FUNDACIÓN COMARCAL DO SALNÉS

Coordinador: Manuel Soliño Bermúdez

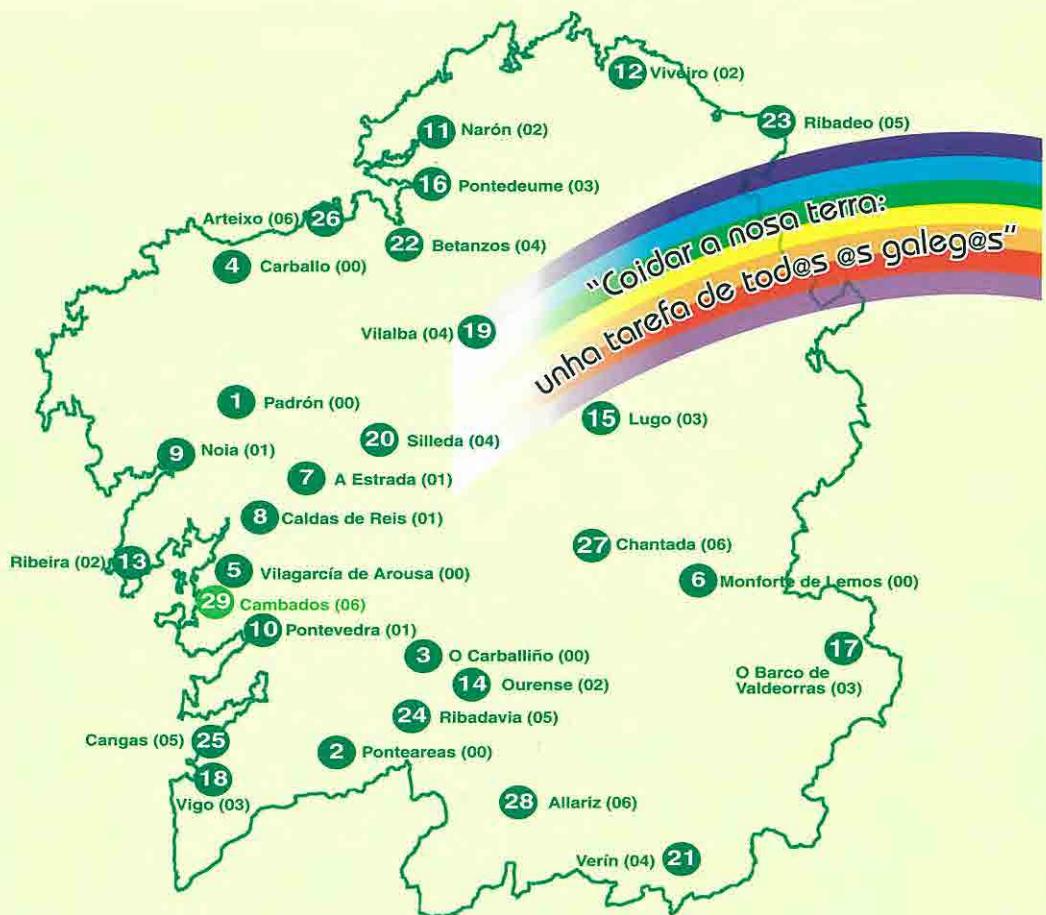
Paseo da Calzada, s/n.

36630 Cambados (Pontevedra)

Tel.: 986 52 60 13 – 986 52 10 12 / Fax: 986 52 40 12

E-mail: fdcsalnes@salnes.info

PROGRAMA GALEGO MUNICIPIOS SAUDABLES E SOSTIBLES 2000-2006

Entidades e empresas colaboradoras

AENOR

Asociación Española de
Normalización y Certificación

Applus⁺
Certification
Technological Center

ESPIN &
DELFIN
S.L.

I HESPERIA I
somos hoteleros

Jael
joyería

Martín Códax

novotec

sinertivas

SOLTEC
Ingenieros

sma
Soluciones Medioambientales y Aguas, S.A.